

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful ese de döne ori pre septemana: Dumineca si Joi'a. — Prenumeratunea se face in Sabiiu la espeditura foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gata prin scrisori frante, adresate către espeditura. Pretiul prenumeratunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 5.

ANULU XXIII.

Sabiiu in 16|28 Ianuariu. 1875.

tra celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre anu 8 fl. ieri pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prime, si tieri strine pre anu 12 $\frac{1}{2}$, anu 6 fl. Inseratul se plătesc pentru întâia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 $\frac{1}{2}$ cr. si pentru a treia repetie cu 3 $\frac{1}{2}$ cr. v. a.

Sabiiu 15 Ianuariu.

Astazi s'a inceputu desbaterea bugetului in cas'a deputatilor din Budapest'a. Pregatirile pentru desbaterea acésta suntu mari in amendoue taberile dietei, in cea a deakistilor precum si in cea a tiszaistilor, séu mai bine in cea a guvernului si a opusetiuniei. Fractiunile cele-lalte, se vede din căte ceteru in diuariile din capitala, voru fi parte absorbite in aceste döne tabere.

O desbatere serioasa a bugetului tierei nu aru fi nici decum ce-va lucru strainu. Ací se trateaza de pungile tuturor cetatiilor, carii au de a purta greutatile tierei. Mai departe se trateaza de pungile acelor cetati, cari dupa majoritatea numerica, nici in ani normali nu se bucura de venituri mari, căci tiéra e mai cu séma o tiéra de agricultura, cu atâtu mai pucinu in ani de seceta si de alte calamitati elementari. A intrebuintat diet'a dara toté mesurile spre a egalisa dupa putintia erogatiunile tierei cu veniturile nu este alt'a de cătu ce-va forte naturalu.

Pregatirile cele mari inse pare ca nu suntu numai pentru de a manu tiér'a de deficitele cele formidabile, ele dorere, pare din purtarea multoru deputati ca au altu scopu. De o parte ne vine a dice ca este vorb'a ca puterea guvernării sa nu scape din mâna, de ceealalta parte este că puterea guvernării sa incapă in mâna; este pote ceea ce romanulu forte semnificativu o cuprinde in cuyintele: scolate sa siedu eu.

Unu felu de preludiu a fostu Dumineca in conferint'a partidei deakiste cându partid'a a desbatutu mai inainte in sinulu ei bugetulu. Ocasionea acésta a reversat lumina asupra situatiunei in objectulu desbaterei bugetului. Diversitatea de opiniuni in sinulu partidei intaresce, ca fractiunile senyeyiste, goroviste si lonyayiste totu nu suntu asia de absorbite de grosulu partidei incătu acest'a sa pote vota dupa placu ori si ce. Din contra ele se afla in procesulu emancipării de partid'a mama, si astépta numai ocasiunea spre a-si incercă puterile că pre lângă totale separare sa devina magnetulu, in giurulu căruia sa se cristaliseze unu numeru mare de deputati din alte fractiuni si din alte partide.

Este numai intrebare ca crede vre-o fractiune ca a sositu tempulu oportunu de a procede asia?

Se dice ca e forte problematica situatiunei partidei deakiste cu desebire pentru ca tota purtarea lui Sennyey de dumineca demustréza ca elu cauta modalitatea unei dechiarări de resbelu partidei sele de pâna acum. Décă va esí numai fractiunea lui din grosulu partidei inca nu e periculu, pentru ca atâti deputati căti duce elu de alta parte aducu sasii nostri din Transilvania, cari in dilele din urma s'a facutu forte intimi cu ministrul presedinte si pote chiaru si croatii cari inca cochetéza cu acela'si ministru de mai multe dile.

Despre cele-lalte fractiuni nu credemu ca se voru deslipí de partida, ci se voru realia umeru la umeru că sa tréca preste pericolulu ce le amenintia din partea opusetiuniei.

Vomu vedé acum cătu de currendu ce directiune va luá desbaterea

si vomu vedé si finitulu ei. Amu dori inse sa vedem facandu-se aceea ce e mai u-ixratoriu pentru cei ce contribuie.

In afacerea regulamentului pentru armat'a de hondvi, dupa cum afla "P. N." se tienu desbateri in fia care dí sub presidiulu Majestătiei Sele a Regelui, si sa sperezca ca acésta afacere se va resolve inca pâna va fi Majestatea Sea in Budapest'a.

Obiectulu desbatelor in si-dint'a consiliului ministeriale din 21 l. c. a fostu modulu, in care s'aru potea imbunatatí referintiele de creditu provinciale. S'a consultatu, ca lips'a de bani in unele tienuturi ale tierei e atâtu de mare, incătu este necesariu ajutoriulu si interventiunea statului. Interventiunea, dnpa cum o proiectează regimulu, consta in următoare: o parte din harthiile de pretiu ce se afla in possesiunea statului sa se converteze in chartii pignorative si scóterea ce aru resultá din lombardarea acelor — de ocam-data 1,500.000 fl. — sa se puna la dispozitiunea acelor tienuturi, in cari este mai simtita lips'a de bani. Acestu ajutoriul apoi sa se imparta in sume sub 100 fl. in forma de imprumutu pre tempu scurtu.

O parte dintre deputatii sasesci a fostu prima, dupa cum ne spune "P. N.", la 22 l. c. de cătra ministrul presedinte Bitto, cu care ocazionea s'a discutatu regularea relatiunilor din fundulu regescu.

Conscriptiunea alegatorilor se afla in tota Transilvania in celu mai bunu cursu, pre cându in Ungaria, dupa cum afirma "Pester Lloyd", unele comitate opositionale nici n'a inceputu lucrarea.

La conscriptiune se ivescu aparintie, cari intre sine suntu deplinu asemene construite, ori s'a facutu conscriptiunea in Sabiiu, in Budapest'a séu in comitatulu Borsiodu.

Asia se aréta preste totu o micsiorare batatórie la ochi a numerului alegatorilor. In comparare cu conscriptiunea din 1872 a trebuitu sa se micsioreze numerulu sibienilor ceiloru indreptatiti de a alege cu 1/4. In comitatulu Borsiodu micsiorarea se urca la 40 percente. Foile din Pest'a ascriu acésta reducere a numerului celoru indreptatiti de alegere nevirutie patriotice, de a nu platí darea. Acestu motivu pote sa fia in multe casuri nimeritu, dara valore comuna nu are.

De exemplu sibienii si platescu punctualu darea loro precum ministrul de finance de odinioara Lonyay a datu acestu testimoniu la toti sasii, si acolo unde se simte neputintia de platire, ingrijiesce executorulu de dare péntru platirea dărilaro.

Adeveratulu motivu alu micsiorarei numerului de alegatori atâtu in Sabiiu cătu si in alte părți suntu decisiunile cele restringatórie ale nouei legi electorale. Din contra cercurile de alegere formate de nobilime, precum in Secuime, Hunedór'a si in alte comitate si representă contingentulu intregu, pre cându clas'a cetatiemiei si a tieranilor nenobili va pasi ina-tea urnei de alegere cu sîre rarete.

Conflictul turco-montenegrinu s'a aplanatu. Pórt'a a abdisu dela pretensiunea sea, că locuitorii culpabili din Montenegro sa se predé unei judecatorii turcesci si prin acésta s'a nimicitu adeverat'a pedeca a complanării pacinice a afacerei dela Podgoriti'a. Aduce-va acésta schimbare a constelatiunei caderea marelui veziru cu sine séu ba, acest'a este unu lucru de ocamdata indiferentu, de-si nu se pote negá de alta parte, ca unu barbatu de statu, care a adus de repezite ori Pórt'a intr'o stare critica, abia pote ocupá cu succesu postulu insenatul de viziru. Acésta lature a lăcrumii este facia de afacerea complanata dela Podgoriti'a de unu interesu secundariu; in fine positiunea unui ministru in Constantinopolu mai totudun'a se pote sguduí si de aceea nu trebuie sa conlucră mai multe influențe puternice, că lungulu siru de ministri ce au cadiutu in tempulu din urma sa se inmultiésca inca cu unu barbatu care a meritatu cu totu dreptulu acésta sorte.

De iusemnatate este pre lângă faptulu, ca conflictul se aplanéza intr'unu modu pacificu, si aparinti'a, ca acestu rezultatul avemu sa-lu multiamum conlucrărei unanime a celor trei puteri dela Nordu. Privindu la desvoltarea mai departe a relatiunilor in orientu astazi putem dice, ca aliant'a de pace a celor trei puteri s'a confirmatu intr'unu momentu criticu. Aici aflâmu o linisire mare nu numai in privint'a sustinerei stariilor actuali in orientu, ci si relativu la consolidarea relatiunilor intre puterile europene in generu si astfelui si cu privire la conservarea pacei europene. De aici se vede, ca conducătoriul afacerilor noastre esterne, contele Andrassy, a intlesu chiaru, dice "P. L.", rolulu Austro-Ungariei in orientu si-lu aduce la valore cu norocu si desteritate.

Din Belgradu se anuntia, ca cele patru puteri influențeaza in modulu celu mai presionatoriu la Cetinje. Pericolulu de resbelu s'a micsoratu.

Iéra din Constantinopole se anuntia ca partid'a de pace este tare puternica si caderea marelui veziru este probabilita.

Marile puteri europene au sprijinitu in Constantinopolu propunerea principelui din Muntenegru, că unu delegatu din partea Turciei sa asisteze in Cetinje la condamnarea celor ce au ucis soldati turcesci; se astépta, că Pórt'a sa primesca acésta propunere. Austri'a si Russi'a au declarat principelui de Muntenegru, ca Muntenegrenii dechiarandu resbelu Turciei lu voru portá pre cont'a si cu pericolulu loru.

Unele sciri din Berlinu sustinu, ca ministrul financiilor Camphausen se va retrage din ministeriu dupa inchiderea dietei.

Diet'a Germaniei a primitu proiectulu despre landsturm.

Carlistii amerintia la casulu cându se va bombardá Zaranzulu, pre germani si pre capitanulu Zéppelin cu fapte de violentia. Guvernulu se teme sa purcăda contr'a Zaranzului

avendu in vedere, ca vieti'a germanilor este greu periclitata.

Carliti dupa o scire sosita din Hendaye la 21 c. au ocupat cu asaltu Grannolers, au comis atrocitati, escortandu pre membri ce se tienu de Ayuntamientos si sperandu ca li voru veni republicanii intr'ajutoriu voiesc sa intre in Barcelon'a.

Despre stadiulu in care se afla conventiunea cu Roman'a aflâmu urmatorie:

Fatia cu impartasirile mai prospete a unor diuare se pote asigură contrariul, de ore-ce desbatere, ce curgu in Vien'a cu agentulu Romaniei Costaforu in afacerea conventiunei cu Roman'a, iau dimensiunile cele mai favoritare. Siefulu departamentului politicu de comerciu alu ministerului comunu de esterne, consiliariulu de curte, Schvegel, se afla de mai de multe dile in Vien'a, unde va remané pâna cându se voru resolve mai multe intrebări subversante, intre cari mai importante suntu conventiunea cu Roman'a si afacerea liniei ferate.

Diet'a Ungariei.

Rudapest'a in 19 Ianuariu 1875. Dupa deschiderea sedintiei camerei representative si autenticarea protocołului din si-dint'a trecuta anunciu presedintele petitiunea comitatului Zipsianu pentru colonisarea maghiarilor din Bucovina, care se trece la comisiunea petitiunaria.

Ios. Madarász inدرéptă cătra guvern o interpellatiune in afacerea regulării bancei. Oratorulu nu se pote impacă cu motivarea ce o a desfasurat Moricz in interpellatiunea sea ce atinge banc'a. Dela complanare cu banc'a națiunale austriaca oratorulu nu pote sa astepte nici unu bine si argumenteaza, ca este o parere si ne-suntia gresita a delatură antipatie ce esista in tiéra fatia de banc'a națiunale din Austria. Interpellatiunea sea e acésta:

Considerandu, ca vieti'a, desvoltarea, precum si nimicirea agricultrei si comerciului si prin urmare a intregei economii națiunali din tiéra este espusa capritiului unui institutu esternu, bancei națiunale austriace, intru cătu Ungaria pâna astazi nu are o banca de bilete independenta, pre cându tiéra intréga fara distinguere de partida cere imperativu sa se înfintieze o atare banca, intrebă pre ministrul presedinte si prin trensulu pre intregu ministeriulu:

Are guvernul de cugetu sa începe in interesulu infinitării unei bance de bilete independente pertrârile necesarie si sa substéna cătu mai curendu, inca in sessiunea acésta, unu proiectu de lege in privint'a acésta, că astu-feliu sa se realizeze voint'a unanimă a națiuniei?

Interpellatiunea se predă ministrului presedinte.

Dupa ce se dispune tiparirea unor raporturi comisjoni, cari au sa vina la desbatere inainte de a se incepe bugetulu, urmează că primul obiectu la ordinea dilei desbaterea raportului comisiunei economice despre bugetulu casei pre lun'a lui Ianuariu.

Ios. Madarász primesce numai

unele posturi necondiunat, altele numai cu conditie, ca comisiunea economica sa prezenteze despre erogatele fia-carei luni in lun'a urmatoria o specificare detaiata si precisa. In acestu intielesu oratorulu substerne unu proiectu de resolutiune, dupa care comisiunea economica sa se indrumze sa substerna unu raportu motivat, ca in ce modu s'ar putea espera crutiari in bugetul casei.

Referentul Col. Radó tiene acestu proiect de lege superflu si cere sa se respinga.

Dupa o desbatere lunga, la care participa mai multi oratori, se primeste aprópe cu unanimitate propunerea lui Col. Tisza, sa se aplacideze bugetul casei si sa se indrumze comisiunea economica a substerne prelimariul totu-déun'a in prim'a diumatate a lunei, pentru bugetul lunei celei mai de aprópe sa se potea presentá pre acést'a baza.

Urméza discussiunea raportului comisiunei de immunitate despre estradarea deputatului Nic. Bartha. La propunerea lui Ad. Lazar se amana desbaterea.

Cu aceste siedinti'a de astazi se inchide.

A V I S U

câtra membrii asociatiunii na-tionali aradane pentru cultur'a poporului romanu.

Adunarea generala a asociatiunii nationali aradane pentru cultur'a poporului romanu in siedinti'a sea ultima din 15 Iuniu 1874 a insarcinatu o comisiune de cinci, pentru a cenzurá, incurirá si a licuidá tote socotele, actele si statulu asociatiunii incepandu dela urdirea ei; apoi pentru terminarea acestoru lucrari a pusu unu terminu preclusu de trei luni, incuiu-ntandu totu-odata pentru usiurare aplicarea unui contabilu cu o remuneratiune corespondientória, si in fine a autorisatu pre presidiu, a defige terminu pentru continuarea adunării generali de locu ce va fi gata comisiunea cu raportulu seu.

De óre-ce a espiratu de multu terminulu preclusu de trei luni, fara ca sa sciu vre-unu resultatu alu lu-

EGISIÓRA.

Resbelulu trojanu.

(Pre la anu 1200 n. de Christos.)

dupa Grube.

IX. Ratacirile lui Ulysse.

Dupa convorbirea acést'a Tele-machu se reintórse in cetate. Cându lu vediura petitorii, se maniara ca le-a scapatu din mánî, fiindu ca ei umblau sa-lu pierda.

Pre cându se intórse Cumeu dela cetate, Ulysse iéra si reluase form'a de cersitoriu Bravulu pastoriu pregatit óspelui seu unu culcusiu móle si a dôu'a di pleca cu elu la cetate, Dejá pre cale fu vatematu regele strafornat din partea unui pastoriu neru-sinatu de capre, a lui Melantheu, care tienea cu petitorii, căroru le ducea acum capre pentru mancare. Ace-st'a cându vediu pre cei doi betrani esclamá cu reutate: Intr'adeveru, aci se potrivesce, unu sarantocu duce pre cela-laltu! Ddieu totu-déun'a impreuna egalu cu egalu. Purcarile, pen-tru ce conduci in cetate pre acestu mancău, lingatoriu de taliere, pre acestu cersitoriu molestu, care se róga de o farimatura frecandu-si umerii de siossii usiei? De aru fi de tréba sa grigesca ce-va, sa curatie nisce gra-diuri, aru putea bea zeru si sa puna grasime pe óse; dara ca sa lucre nu va avé nici o placere, ci mai bine i place sa cersitorésca pentru fólele lui nesatiosu. In palatulu lui Ulysse,

crârilorù comissiunali atinse mai susu; de óre-ce acum in a sieptea luna dela prorogarea adunărei generali nu mai potu purtá respunderea pentru asiá indelungata prorogare, si de óre-ce mai alesu dupa stramutările intemplete cu mine — intre astu-feliu de stâri ale trebiloru asociatiunii nóstre mi este fórt greu a stá in fruntea acestei asociatiuni: eu ca acést'a prefigu, si prin foile nóstre natumali publicu terminulu pentru continuarea adunării generali a asociatiunii nóstre aradane pentru cultur'a poporului romanu pre diu'a 4/16 Febr. a. c. la 9 óre diminéti'a la Aradu si punu la ordinea dilei:

1. Alegerea presiedintelui adunării generali in loculu meu, care me afu motivatu a renuncá pre atunci la acést'a onorifica insarcinare.

2. Raportulu comisiunei censuratórie esmise din siedinti'a ultima.

3. Cestiunea sulevata déjà despre revisiunea si modificarea statutelor asociatiunii.

4. Alte obiecte, ce dora la propuneri din partea membrilor voru fi de a se desbate in sfer'a asociatiunii.

Aradu, 8/20 Ianuariu 1875.

Mironu Romanulu m/p.

Metropolitu că presiedintele adunării generali.

In notiti'a nóstra din numerulu premergatoriu despre schimbarea ce s'a facutu in ministeriulu Romaniei, amu amintit u si caus'a pasirei dlui Ma vrog eni din ministeru. Colónele nóstre suntu pré anguste pentru colosalulu procesu Offenheim, ce se pertratéza acum de septamâni inaintea tribunalului din Vien'a si tratéza despre pretinse fraude comisse de intreprindetoriulu drumului de feru Lemberg-Cernauti, Offenheim, si in care, dupa dimensiunile ce a luat pertratarea, se vedu contrase personagie distinse dinlauntrulu imperiului si din afara.

Pre cátu ne voru iertá puterile vomu dà si noi párta din acelu procesu, cari ni se voru parea mai interesante si pentru publiculu nostru. De asta data facemu locu urmatórei epistole adresate de fostulu ministru de finançe alu Romaniei Mavrogheni dupa „Press'a" din Bucuresci:

lu voru loví petitorii cu scaunele si voru sfermá coste!

Ast'a si alte batjocuri eroul le suferí cu rabdare. Melantheu se grabí inainte la palatu, pre urma ajunse si Cumeu si cersitoriu. Inaintea locuintie pe o graméda de gunoi jacea unu câne betrânau a lui Ulysse, care mai inainte era unu capau fruntasius, iéra acum urgisitu si mancatu de góngie. Animalulu fidelu recunoscù numai decâtua pre domnulu seu si miscă din coda, dara de slabu nu putu sa mérge la elu. Stapanulu seu suprimá o lacrima in secretu, iéra cânele că si cându aru fi asteptatui reintórcerea domnului seu, cadiu la pamentu mortu.

Dupa acést'a intrá Ulysse in sala si dupa ce capetă mancare dela Telemachu, se rugă dearendulu de toti petitorii, că sa-i dee ce-va, cari si impartasira cu totii din prisosulu loru; numai celu mai alesu si mai inganfatu, Antinou, lu respinse cu cuvinte batjocoritórie si-lu loví cu unu scaunasiu in spate; Odysseu suferí maltratarea in tacere. Atunci intrá in sala unu altu cersitoriu cu numele Iros, care avea intrare la cersitorii. Acestu'a nu-i placu, ca vede in locu-i pre altu cersitoriu si respinge pre Ulysse indereptu si-lu amenintia cu pumnulu.

„Lasati sa se lupte cersitorii“ strigara petitorii, „ast'a va fi unu spectacolu placutu.“

„Invingetoriulu va dobendí că resplata unu borcanu de capra triptubine“, strigara altii.

Odysseu a fostu gata la mo-

„Numele meu a fostu pronuntiatu dinaintea curtiei de jurati din Vien'a, in cursulu procesului Offenheim cu ocasiunea cetirei urmatórei scrisori adresate de d. de Herz câtra Offenheim:

„Eu amu aici o sarcina fórt gin-gasia, si te rogu dara, in folosulu no-stru alu amenduror'a, de a adevéri bancei ca eu nu suntu respundietoriu pentru intrebuintarea banilor ce mi'sau adresatu. Afacerea Mavrogheni este de notorietate publica, („welt-kundig“), si de aceea amu gasit mai cu cale de a o trece oficialu prin condicele mele; cu atâtu mai multu ca si Mavrogheni nu se sfiese de locu despre dispositiunile privitórie la acesta a lui afacere.“

Pentru acei ce cunoscu impre-giurările negotiatumilor ce au urmatu int'unu siru de ani pentru obtinerea concesiunei drumului de feru proiec-tatui mai intâiu dela Michaileni la Galati, Iassi si Tergulu-Ocn'a, intie-sulu acestei scrisori este limpede; continențulu ei nu are nimicu miste-riosu, nimicu ce pote atinge onórea sé delicatei a cea mai scrupulosa.

Se voru puté gasi in se persone de buna credintia, care in necunos-cint'a lucrurilor, se voru intrebá ce insemnéza acele cuvinte din citat'a epistola. Iéra de siguru se voru gasi altii, cari se folosescu sistematicu de ori ce ocasiune pentru a sfasiá o reputatiune.

Că o datoria câtra mine iusumi, câtra positiunile inalte ce amu ocu-pat in tiér'a mea, vinu prin aceste pagine, a dà publicitat'ei urmatórele lamuriri, cari nu suntu decâtua espunu-nera pura si simpla a faptelor, pre-cum ele s'au petrecutu.

In 1859, principele Leo Sapieha, adresandu-se câtra mine, care eramtu atunci unu simplu particularu, spre a ne intielege pentru a capetá concesiunea unui drumu de feru dela Mi-chaileni la Galati, cu o ramura spre Iassi si al'a spre Tergulu-Ocn'a, amu intrat in legatura cu densulu la Vien'a, unde amu si incheiatu unu actu de tovarasie. In puterea acestui actu, asociatii erau datori a constituí capitalulu trebutoriu pentru facerea studiilor pregatitóre si definitive si pentru acoperirea tuturor cheltue-lelor preliminarie. Eu amu si depusu

mentu si cându 'si desvelí umerii si bratiele puternice, petitorii se uimira de structur'a robusta a membrelor lui. Lupt'a se termină indata, pentru ca Ulysse loví pre Iros sub urechia, incătu i rupse falciile si pe gura lui napadí unu torente de sângie. Dupa aceea lu scóse afara si-lu puse josu lângă unu zidu.

Facendum-se séra se aprinse focuri, că sa se ilumineze sal'a. Petitorii se intórse dela jocurile loru si iéra rein-cipu orgia sgomotósa, Odysseu re-aparù de nou, si cersitoria pre la óspeti intr'o positiune fórt umilita si cu asta ocasiune trebuiá sa sufere óre-cari batjocuri, mai vertosu dela Antinou, căruia i era fórt urgisitu cersitorulu. In fine ómenii intre-cutu se dusera sa se culce fia-care in chil'a sea. Atunci esí din odaia-i si Penelope impreuna cu servitórele, fiindu ca affase dela Cumeu, ca a sositu unu cersitoriu, ce sciù povestí multe despre eroul Ulysse. Betrânului stra-formatu i se dete unu scaunasiu si apoi incepù a spune, ca densulu e nascutu in Cret'a, s'a luptat inaintea Troiei si ca a vediutu si pre Ulysse, despre care se scie positivu, ca petrece sanatosu in tiér'a thesprotiiloru si ca acusi se va reintórcere in patria.

Istori'a ast'a sună atâtua de probabila, incătu Penelopei — bucurandu-se cu anim'a — i placu tare de cersitoriu si poruncí económei sele Euriclea sa spale picioarele óspelui. Bun'a Euriclea, aduse indata o vană, versă in trens'a apa calda, se simtî inse miscata de presimtire placuta,

indata atunci partea mea din acel capitalu.

La 25 Aprilie 1862 amu doban-dit u concesiunea dela guvernulu prin-cipelui Cuza cu o garantia din partea statului de 6 la suta pre pretiulu ki-lometricu de 180,000 franci. Amu ple-catu la Parisu si la Londr'a, unde im-preuna cu principele Sapieha si cu constructorul Thomas Brassey, amu lucratu pentru formarea capitalului de constructiune. Insé nu amu potutu is-butí a face emisiunea.

Este interesantu, si pentru mine fórt importantu, de a areta din ce pricina a cadiutu atunci acea conce-siune, ale cărei conditii erau asiá de nemarginitu mai favorabile decâtul tóte cele ce au urmatu.

Concesiunea stipulá ca tóta lini'a, de o intindere de mai bine de 450 chilometre, sa fia sfersita in 5 ani. Inse creditulu nostru in strainatate nefindu inca bine intemeiatu, era greu de a obtiené dela publicu subcrierea capitalului trebutoriu. In acesta pre-vedere au scrisu dela Londr'a guver-nului român că sa me autoriseze a im-parti lini'a in sectiuni, pentru a putea emite, cu mai multa probabilitate de isbutire, capitalulu trebutoriu in renduri succesive, adaugendu sa fiu au-torisatu a incepe lucrările cu sectiunea Galati-Adjudu, pentru care dd. Brassey, Glyn si altii se obligase for-malu a versá capitalulu cuvenit u propriile loru midilóce.

Guvernulu 'mi refusă cererea prin o telegrama a ministrului de externe de atunci, reposatulu A. Arsachi, in care 'mi dicea: „Tout ou rien.“

Astfelu cadiu' acea concesiune atâtua de moderata in conditiunile ei de garantia si de pretiu chilometricu. De cátu milioane cheltuite, de cátu vreme perduta si de cátu neplaceri nu s'ar fi scutit u si altii se obligase for-malu a versá capitalulu cuvenit u propriile legiu-ritóre.

Cu unu anu in urma, in 1863, dupa nòue studii si nòue negoziári la Londr'a, amu revenit u cu nòue pro-puneri pentru lini'a Mihaileni-Iassi-Ga-lati-Bucuresci, si amu obtientu o con-cesiune provisoria pre numele meu, alu principelui Sapieha, a lui Brassey si alu altor'a. Pre cându erau a se intruni corporile legiu-ritóre, s'au su-

pentru ca la omulu strainu descoperí nisce trasuri cunoscute. Dara cându puse óspelui van'a sub picioare si-i observă pe picioru unu semnu prea cunoscute se spară asiá de tare, in-cătu returnă vasulu si versă tóta ap'a. Penelope esise in tempulu acest'a afara si nu observă nimic'a; si Ulysse cu o cautatura severa poruncí económei voi-ose că sa pastreze tacere.

Dupa ce tenerulu Telemachu adu-sese armele, Odysseu se invelí intr'o piele de tauru; si se intinse pre pa-vimentulu salei că sa dörma. Inse somnulu nu-lu prisne de locu.

X. Cu deminéti'a urmatória sosí si diu'a, in care trebuiá sa se otarésca. Petitorii venira si-si incepura traiulu selbatecu inca mai cu nerusinare că de comunu fără sa se retiena prin sem-nele, cari le prevesteau perirea loru; ei mancara carne stropita cu sângie si ochii li se implura de lacrimi. Dara acestea nu le bagara in séma, fiindu ca Minerv'a le acoperise ochii, că sa nu pote vedé.

Penelope arangia o lupta si pro-mise mân'a acelu'a care va invinge. Ea puse in midiloculu salei döuespre-diece securi un'a dupa alt'a si pro-vocă pre petitori, că cu puterniculu arcu a lui Ulysse sa sloboda o sagéta prin tóte döuespredice gaurile secu-riloru. Petitorii se invoira, dara nici unul nu putea sa incórde arculu celu greu de-si se incercara sa-lu faca mla-diosu cu unsori si cu caldura. In fine se saturara si strigara: „Sa ne la-sâmu acum pâna diminéti'a.“ Inse Ulysse se rugă cu umilintia sa-i con-

pusu guvernului noue proponeri din partea unui grupu compus din marchesulu de Salamanc'a si Delahante ; in urm'a a multoru desbateri si pre cāndu ambele concesiuni se aflau in discutatiunea camerei, grupurile concurente au fusionat.

Dara nici combinatiunea acēst'a nu a potutu isbuti. Asemenea fura zadarnice si necontentele incercări facute in urma cu grele cheltueli.

In sfersitu, in 1868, asociatii mei s'au infatisiatu ierasi cu cererea concesiunei. Cātu pentru mine, obosito de atatea stragāniri si de atatea cheltueli, cari sdruncinase in parte averea mea, amu declaratu cumpaniei ca numai eramu in stare de a urmā inainte si ca renuntiamu la drepturile mele de concesiunari, lasāndu la apretiuirea loru dreptulu meu de a fi despagubitul pentru cheltuelile si ostenelile ce intrebuintiasemu pāna atunci in cursu de optu ani, cheltueli privitorie, precum amu mai disu, la lucrările pregatitorie, la studiuri de traseuri si la nenumerate caletorii in strainatate. Tovarasii mei nu au statu unu singuru momentu la indoiala pentru a recunoscere legitimulu meu dreptu. Asia dara, m'amu retrasu atunci din asociatiune, si d. Offenheim care s'a infatisiatu atunci cā representantu alu noului grupu de concesiunari ce se formase, mi-a datu, in numele acestui grupu, o declaratiune prin care se indatorea a me despagubí cu sum'a de 300,000 franci, pentru cheltuelile si lucrările mele, in casu cāndu aru isbuti a obtiené concesiunea.

Din acelu momentu, rolulu meu, in acēsta afacere, a remasu cu totulu pasivu ; si cestiunea s'a resolvat, precum este cunoscutu, odata cu concesiunea Strusberg prin acordarea unei garantie de 7 si jumetate la sută, la unu pretiu kilometricu de 230,000 fr. si cu o subventiune din partea guvernului de 40,000 franci de kilometru, adeca aprōpe indoitu de pretiulu concedat mie in anulu 1862.

Iēta, in prescurtare, istoriculu fidelu alu acestei afaceri. Acum pōte ori-cine intielege cuvintele din scriosea d-lui de Hertz si pentru ce d-sea dice ca : „afacerea Mavrogheni este

cēda sa incerce si elu odata arculu. Petitorii risera si se infuriara pentru obrasnicia cersitorilui, dara Telemachu i intinse arm'a. Eroului cercetă cātu-va tempu cā unu expertu arm'a-i cunoscuta, priuse dupa aceea cōrd'a cu mān'a-i vengiōsa, o intinse si — sună, sagēt'a sbură prin tōte urechile secuitorilor fāra a gresi vre-un'a.

Dara acum si Telemachu inca erā gat'a ; cu unu semnu a lui Ulysse si incinse spad'a, paši lāngā tatalu seu si amendoi se postara apoi pe pragulu salei.

Ulysse scuturandu sagetile in tulba strigā cātra petitorii cu vōce puternica : „O lupta de emulare s'a terminat, dara acum se incepe alt'a. Eu mi voiu alege o tienta unde n'a nimicu nici unu venatoriu.“ Abiā dise aceste si o sagēta sbōra in grumazii lui Antinou ; acest'a cade josu sāngereandu returnandu si mēs'a cu mancările. Petitorii credeau ca betrānulu 'si scapase sagēt'a numai din nebagare de séma, dara Odysseu strigā cu o cautatura intunecata : „hei, cānilor, a-ti gandit ca nu-mi voiu mai revedea patri'a nici odata, de aceea mi-ati jafuitu bunulu si averea. Acum in se ajunge resbunarea !“

Intr'aceea se inarmara si fidelulu pastoriu de porci si vacariulu si se luptau in contr'a petitorilor. Acesteia se retrase dupa mese si scaune si se redimara de parete. E u r i m a c h u , unulu dintre cei mai de frunte din Ithac'a, strigā cu glasu inaltu : „Tōte ti le vomu restituī infriosiatule Ulysse, numai ne crutia viēt'a.“ Aceste in se i fura cuvintele cele din urma, pentru ca o sagēta lu si intinse la pamentu

de notorietate publica“, in limb'a germana : weltkundig, ceca ce insemeaza : „cunoscutu de lumea intrēga“, ierā nu : „divulgatu“ séu „datu pre fatia“ precum o traducere schimonosita s'a incercat a dā a crede.

Aceste cuvinte suntu tocmai proba ca eu amu lucratu pre facia, fāra misteru ; ca sum'a ce amu primitu si pentru care numele meu a potutu fi inscris in registre, departe de a avea o origine rusinōsa séu reprehensibila macaru nu erā decātu drēpt'a despagubire cuvenita mie pentru munc'a si cheltuelile mele in curgere de mai bine de 8 ani.

Pre lāngā acestea trebuie sa mai observu ca, de cāte ori mi s'a acordatu diferitele concesiuni de care amu vorbitu, si intru totu tempulu cātu amu urmarit u aplicatiunea loru, precum asemenea in 1868 cāndu s'a acordatu concesiunea definitiva, nu eramu nici ministru, nici functiunari alu guvernului, si ca cu ocasiunea acestiei de pre urma concesiuni, fiindu depătatu, m'amu abtienetu si dela desbaterea si dela votulu legei relativu la ea.

Totu in scrisoarea pomenita a dlui de Hertz se mai gasescu cāte-va cuvinte despre mine pre care trebuie sa le lamurescu ; „Amu cerutu prin Mavrogheni, sa se invite Gaildry si Jore de a se infatisia la mine.“ Eu locuiamu atunci in Moldov'a unde se aflā si repausatulu ingineru Gaildry, pre care dela inceputu lu intrebuintiasemu la facerea, cu a mea cheltuiala, de studii preliminarie. Acestu omu onorabilu nu erā pre acea vreme in servitiulu statului, ci unu simplu particulariu, directoru alu unei mori cu aburi din Iassi.

Gaildry m'a intovarastu in caletoria mea la Vien'a, unde grupulu meu de concesionari l'a angajiatu a pune la dispositiunea loru cunoscintia ce avea de tiēr'a romanēsa servindu de calauza misiunilor technique de ingineri straini tramisi in Romani'a pentru a studiā parcursulu drumului projectat. Pentru aceste servitie i s'a stipulat, prin insusi actulu de tovarasia de atunci, dreptu remuneratiune, sum'a de 50,000 franci. Mai multi ani au urmatu apoi pāna cāndu re-

Telemachu inca nimeria bine si sal'a se umple de cadavre. In tempulu acēsta miserabilulu caprariu, Melantheu, aduce arme, le predā petitorilor si acestia pasiesc inainte luptandu-se desperat. Ei aruncara lancile asupr'a infuriatului Ulysse, Minerv'a inse scutii pre acest'a si nu-lu nimeri nici un'a. Necredinciosulu pastoriu se furisia a dōu'a ora afara, cā sa aduca arme ; inse pastoriulu de porci si vacariulu fugira dupa elu, lu léga cu mānile si picioarele la spate si-lu acatia sub stresin'a casei, apoi se intorcă iera in casa si ajuta cā sa pōta ucide pre toti petitorii.

Dupa ce se termină omorulu infriosiatu, Euriclea fu chiamata inluntru. Acēsta saltă de bucuria vedindu gramad'a celor uciși, Ulysse inse o domolă cu cuvintele : „muma, bucura-te cu spiritulu si te retiene de ori-ce semne de bucuria, pentru, ca e peccatu sa se bucre cine-va de ómeni uciși. Acest'a inse trebuī sa-i arete pre servitōrele necredinciose, ce se detersa pre partea petitorilor ; ele erau 12 la numeru si tōte fura spenjurate.

Ulysse si Telemachu scotu acum cadavrele din sala, económ'a spala sāngele si Ulysse afuma apoi cu sulfure ; Penelope durmā inca si nu scia ce se petrecuse in cas'a ei ; Euricle'a o chiama acum in sala, eroului Odysseu stetea inaintea ei robustu si mandru, soci'a credinciosa cadiu muta in bratiele consortelui.

Petra-Petrescu.

pausatulu Gaildry a intrat in servitiulu statului.

Cāndu concesiunea dela 1868 a fostu dobendita, si dupa ce in urma capitalulu socialu a fostu asiguratu, d. de Hertz mi-a adresatu la Iassi, unde locuiamu, o scrisole prin care-mi facea cunoscutu ca elu promise ordinu de a-mi numerā sum'a ce mi se cunvenea, conformu angajamentului stipulat, si me intrēba cu ce modu sa-mi trimita banii in schimbulu declaratiunei de care amu vorbitu mai susu. Se pōte de-si nu-mi aducu aminte de aceste amenuntimi, ca prin aceia'si scrisole séu prin alt'a, sa me fi rugat deodata, cā pre unulu ce locuiamu in Iassi, de a informa pre cutare séu cutare persoana aflatā la Moldov'a ca doriā sa se intalnēsa cu ea.

Pentru sustinerea si prob'a celoru descrise de mine in aceste pagine, suntu fericit u de a putea invocā unu documentu care nu pōte fi pusu in banuēla. Acestea este o carte englesă, tiparita la Londr'a in 1872, intitulata : „Viēt'a si lucrările domnului Brassey.“ (Life and Labours of Mr. Brassey, by Arthur Helps), si in care capulu XIX este consacratu istoricului concesiunei drumului de feru din Moldov'a. Nepotendu cită capulu intregu, voi estrage celu putinu locurile ce me privescu mai specialu :

Asiā, la pagin'a 260, autorulu dice : „Resbelulu intre Franci'a, Piemontul si Austri'a sfarsindu-se negoziile pentru drumulu de feru reinceputa ; inse, fiindu ca concesiunea pentru partea din Moldov'a a projectului se acordase dlui Mavrogheni dela Iassi etc.“

La pagin'a 261 : „La 25 Aprilie 1862, concesiunea fu acordata de principatele unite Valachi'a si Moldov'a dlui Mavrogheni si principelui Leo Sapieha, (presedintele companiei Carl Ludvig) pentru partea din Moldov'a a disului drumu de feru (300 mile englese) cu o garantia de 6 la sută la unu capitalu ficsatu la 11,584 livre sterling de milu.

„Era inse o conditiune in acēsta concesiune, care i radica ori-ce valore. Se stipula cā intrēg'a linia de 300 mile se va inaintia in 5 ani. Guvernulu principatelor neavendu de cātu unu anu dela instalarea sea, creditulu seu pre pietiile Europei nu erā astfelu incātu sa faca probabilu ca sum'a ceruta s'aru putea obtiené. Domnii Glyn, Brassey si altii au propusu cā concesiunea sa se modifice prin impartirea liniei in sectiuni, cari s'aru esecutu treptat, si domnialor au oferit de a procurā banii si de a inaintia intā'a sectiune dela Galati la Adjudu (80 mile) sub aceeasi garantia a guvernului. Guvernulu inse a refusat de a modifica concesiunea. Prin urmare projectulu fu presentatul publicului in intregulu seu pre la sferisitulu lui Iuniu 1862 ; publiculu inse nn a fostu atrasu de acestu projectu si nu a subscrisu capitalulu ce i se cerea.“

La pag. 265 : „Dorint'a domnitorului (1863) erā fussiunea intre companiele Salamanc'a si Brassey. Acēst'a se si efectuā si concesiunea fu acordata pentru intrēg'a linia d-lorū Salamanc'a, Delahante, Mavrogheni, Sapieha, Peto, Brassey si Betts, cu nisice conditiuni astfelu ca d. Brassey a incunosciintiatu pre guvernul ca ele voru fi inacceptabile pentru publicu.“

La pagin'a 267 : „Cavalerulu d'Offenheime a plecatu dara la Bucuresci, si la 7 Iuniu 1868 concesiunea fu acordata dlui Brassey si altor'a, pentru acea parte a projectului primitiv care se intinde dela granit'a austriaca pāna la Romanu, cu ramure la Iassi si Botosani cu 7 si jumetate la sută garantia, pe pretiu de 14 mii funti sterlingu de mila si cu o subventiune (à fonds perdus) de 2500 funti de milu ; conditiuni aprōpe de dōue ori mai grele pentru guvernul decātu acele cerute in rendulu anterioru.“

Dupa ce amu espusu aici totu adeverul, credu ca in ceea ce me priveste amu inlaturat u tōte indoelele, tōte banuelele la care publicatiunile obscure din procesulu Offenheim puteau dā locu.

Retragendu-me din ministeriu in fati'a acestui incidentu, amu voit u mai inainte de tōte, a nu lasā sa se introduca cea mai mica diversiune in mersulu guvernului din caus'a banuelor ce s'au potutu radicā pre neasteptate asupr'a unui membru alu cabinetului. Acestea spontanea decisiune amu luat'o fāra a me preocupā cātusi de putinu de persoana mea si de inconvenientele ce aru putea rezulta pentru mine din prim'a impressiune ce aru putea produce precipitat'a mea retragere.

P. Mavrogheni.

Varietati.

* * Reuniunea sodalilor romani din Salisii a avutu Dumineca in 12|24 Ianuariu a. c. dupa amēdia-dii adunarea sea generale, in carea s'a constituitu comitetul in modulu urmatoriu : Presedinte Nicolau Cristea Ass. consist. si redactoru alu Telegrafului Romanu, vice-presedinte Nicolau Santionu tipografu, membrii comitetului : V. Romanu pantofariu, V. Cheresi cismariu, Nicolau Imberusiu bardasiu si V. Maniu cojocariu, Georgiu Bradu tipografu notariu, Ioanu Chidu tipografu cassieriu, Dim. Copacenu pielariu, controlorul si Aleșandru Predoviciu cirelariu, bibliotecariu. — La propunere se alegu inca patru arangiatori, pentru casuri de lipsa in persoanele membrilor : Aleșandru Predoviciu cirelariu, G. Santionu cismariu, Vasiliu Sabadosiu si Iacobu Marchisu rotariu,

Membri ordinari inscrisi suntu 77, dintre cari 54 suntu in locu si 23 in afara. Dupa meserie suntu : 5 tipografi, 19 pantofari, 7 cismari 2 lacatari, 2 pielari, 3 fauri, 2 bardasi, 3 cojocari, 7 mesari (templari), 2 petrari, 1 rotariu, 3 cirelari, 2 palarieri, 1 tapetieru, 1 cofetariu 2 croitori, 1 gradinaru, 1 zidariu, 1 siapcariu, 1 aramariu si patru pardositori.

Venitul anului espirat u fostu 272 fl. 32 cr. si spesele 245 fl.

Cu acea ocazie s'a adusu multiamita p. t. membri ajut. si altoru facato-i de bine ai Reuniunei pentru sprinținu ce l'au arata si in decursulu anului espirat.

* * Reuniune de sodali romani s'a inaintiatu in Clusiu sub conducerea Reverendissimului domnului Dr. Grigoriu Silasi profesor la universitatea de acolo, carea se va inaugura Dumineca in 31|19 Ianuariu a. c. Felicitāmu pre dlu presedinte pentru acestu succesu laudabile si folositoru națiunii si atātu densului cātu si reunionei li urāu viația indelungata! De amu audi din mai multe pārti ale patriei sciri de aceste plăcute.

* * In sădint'a din urma a comitetului din Orastie s'a decisu cā si in Sabiu, ca dintre toti servitorii si dintre tōte servitōrele sa se premieze cei trei mai harnici dintre servitori si cele trei mai harnice dintre servitōre. Premiul primu atātu pentru celu mai harnicu servitoru cātu si pentru cea mai harnica servitōrie este unu galbinu ; premiul alu doilea e unu taleru si premiul alu treilea unu florenu de argintu.

* * Din Orestia se scrie la 21 I. c.

Intre lucratorii societătiei de carouri brasovene din Petroceni s'a escațu nelinisciri din caus'a micsiorare de plata a acelor'a. La cererea organelor politice de acolo a mersu in 19 I. c. comandantele despartimentului de gendarmi de aici la Petroceni, in urm'a dispositiunilor comandanților s'a tramisu astazi cā succursu acolo o cumpagnie de infanterie sub conducerea a 3 oficieri. —

Se vorbesce de gendarmi spintati si lucratori omoriti. Faimu cari cu greu se voru constatā.

* * La directiunea telegrafica din Clusiu cāreia i suntu subordonate 36 statii telegrafice, s'a manipulat in anulu espirat,

1874 cu 176.497 de depesie, din acestea suntu: Depesie de statu 1875, depesie în afacerea serviciului telegraficu 34.940 si depesie private 256.126, mai departe s'a midilociu trecerea la 134.682 depesie transitorie. Numerulu telegramelor incuse face 134.322 cu unu proventu de 78.796 fl. 47 cr. v. a. Cumperându-se datele anului 1874 cu ale anului 1873 resultă o impucinare a telegramelor cu 90.758 si a proventului cu 13.379 fl. 52 cr. v. a. Asemenea se vede si la compararea anului 1873 cu anulu 1872 o impucinare considerabila atât a corespondintelor cátu si a proventului.

* * * Cravalulu lucratilor din Petroșieni. Dupa scările mai noué s'a inceputu cravalulu intre lucratiorii dela gropile de carbuni de pétra, cari dupa firma se tenu de societatea montana din Brasiovu, iéra de presentu se afla in proprietatea unor capitalisti din Vien'a. La 20 l. c. tabarira lucratiorii numiti la locuintia administratorelui Benesch, si pretinsera dela acesta intr'nu modu resculatoriu, că sa le dee fondulu fracie'atiei si sa le inmultiésca plat'a de d. Fondulu fracie'atii, ce se forméza din dări percentuale ale montanilor, se afla sub priveghierea directiunei, din acestu fondu se platescui si tacsele scolarie pentru copii lucratilor. Patru dintre alarmatorii de capetenia ai tumultului au fostu la ordinulu pretorelui prinsi si incuiati. La o dî dupa aceea inse apară lucratiorii in masa mare si tare la oficiul judecatorescu si pretindu eliberarea consotilorloru, celor incuiati. Dupa ce acestei cereri nu se satisfacu, incepu lucratiorii a maltratá pre gendarmii adusi pentru sustinerea ordinei si eliberéza cu puterea pre cei prinsi.

Acestu succesi incoragiá si pre lucratiorii altei gropi, a societătiei de carbuni erariale, si rescóla luă unu caracteru atât de amenintiatoriu, incau ambii administratori la olalta cerura celu mai grabnicu ajutoriu militar. La care Vice-comitele a telegrafatu indata la Dev'a pentru aducea 100 de barbati. — Dupa cum se serie a sositu o cumpănia din Orestie cu trenul separat la loculu tumultului.

* * * Ajunul anului nou si serbarea diley sântului Ioanu botezatoriulu in Brasiovu. Comerciantii juni din Brasiovu au arangiatu in pres'er a anului nou o petrecere cu dansu cátu se pote de placuta. La 8 ore sér'a se intruní nnu cercu frumosu de barbati si dame in sal'a otelului nr. 1. Decorati'a cea eleganta si romanésca a salei infaciá nnu frumosu aspectu naționalu. Portretul lui Mihai Vitézulu inctinguirat de tricolorul românescu se parea ca radica si mai multu importantia festivitathei. La 12 ore publiculu incantatu fu surprinsu placutu prin o comica entreprise des pompes funébres, cu care anulu espirat fu condusu la mormentu. Petrecerea a duratua pâna dimineti'a.

Asemenea si diu'a sântului Ioanu botezatoriulu fu serbata cu o stralucita pompa. Dupa terminarea St. liturie procesiunea fu insocita de milita in frunte cu capel'a militaria, care dela biserică pâna la loculu destinatu pentru sântirea apei a intonatu neintreruptu mersulu eroului romanu, Mihai Vitézulu. Sub decursulu săntirei apei milita a descarcatu mai de multe ori puscele si a presentatu armele, iéra capel'a invocá la fia-care descarcatura a puscelor imnulu Majestatiei Sele.

Noi esprimámu si cu acést'a ocazie deosebit'a nostra recunoscinta aceloru domni, cari au midilociu parție parea militiei si a capelei, precum si d-lui Colonelu D... pentru buna vointia si simpatia ce areta cu tota ocasiunile facia de noi.

* * * Cetim in „Orient. lat.“: Primindu din mai multe părți cerea de a se publica cursulu pre care,

invitatu de ministeriulu instructiunei publice, l'amu deschis uintr'unu modu graduitu la universitatea din capitala, m'amu decisu a satisface acést'a dorintia printro editiune periodica, care va aparé dela finea lui Ianuarie 1875 sub titulu de *Principie de Filolog'a Comparata Ario-Europea*, cuprindendu grupele indo-tracicu, greco-italo-celticu si letto-slavo-germanicu cu aplicatiuni la *Istori'a limbei romane*, cursu tienutu la facultatea de litere si filosofia din Bucuresci.

In fia-care luna va esí cátu o brosura dela 32 pâna la 48 pagine, formându astfelu la finea fia-cârui anu cátu unu volumu separatu de preste 400 pagine, insocitu de unu indice analiticu si de unu indice limbisticu.

Pentru acei ce se voru prenumera pâna la 15 Ianuarie 1875, căci editiunea se reguléza dupa numerulu prenumerantiloru, pretiulu este in capitala 10 lei noi, in districte 12 lei noi, in Transilvania 6 fl. pre anu.

B. P. Hasdeu.

Redactiunea „Orientul latinu“ — spre a oferi o mai mare inlesnire acelor'a domni din Transilvania si Ungaria, cari voru voi sa-si procure acestu opu interesantu a lui Hasdeu — este gat'a a primi prin asemnatuni postale, abonamentele spre ale inainta la loculu destinatu.

* * * (*Tesauri archeologici*) Museul national din Pest'a a capetatu din comitatul Satmariu — dupa „P. N.“ — de una-di 400 bucati de monete romane de pre temple consulilor. Prin acést'a se dovedesc ca comerciul cu ambra si-a luat drumul dela marea baltica preste Ungaria si anume preste tienutulu comitatului de astazi Satmariu. Este interesant si tesaurulu de argintu, pre care l'a primitu museul national din comitatul Hunedorei. Cele mai pretiose bucati, din trensulu suntu unu vasu romanu de bronciu, forte frumosu, doue „fibulae“ din secolulu IV sau V, doue bratiare frumosu impletite, unele ect.

* * * Unu statu fără religiune. In Mexico se votéza acum o lege care are de scopu a desfintá cu deseverire cultulu religiosu oficiale din statu, tolerandu-lu numai a se exercitá sub ore-cari conditiuni intr'nu modu cu totulu privatu.

Eata dupa foia messicana „Trait'p'Union resumatalu dispositiunilor cari suntu votate pâna acum:

Statulu nu se mai insarcina a dă nici a face sa se predea inveniamen-tulu dogmelor religiose.

Practicările oficiale ale cultului suntu interdise in stabilimentele de inveniatura ale federatiunei ale stateloru seu ale municipalitilor, sub pedeps'a unei amende de 25 pâna la 200 piastri si cu destituirea, in casu de recidiva, a profesorului care a obligat pre elevii sei sa participe la acést'a.

Nici o autoritate civila, nici o corporatiune nici unu corpdu de trupa, nu mai potu asistá cu unu caracteru oficiale la actele seu exercitiele verâcui cultu. Afara de serbatorile curatul civili, tote dilele serbatorite suntu suprimate. Desemnarea duminecelor va subsistá spre a permite implioatiilor sa se repause in acele dile de lucrările loru.

Nici unu actu religiosu nu va puté sa se efectueze publicamente, de cătu numai in interiorulu templeloru, sub pedeps'a unei amende contra delicienilor dela 10 pâna la 200 piastri si dela două pâna la cinci-spre-diese dile de inchisore.

Suntu opriti ministrii cultelor (preotii etc.) sub pedeps'a unei amende dela 10 pâna la 200 piastri, de a purta afara din temple (biserice) unu costumu speciale seu semne distinctive ale caracterului loru.

Tote intrumirile cari se voru face in biserici suntu publice, Autoritatea

'si va puté exercitá oficiulu ei intr'en-sele, ori de cátu ori impregiurările o voru cere.

Nici o institutiune religioasa nu va putea dobandi bunuri immobili seu capitaluri ipotecate asupra imobileloru.

In momentele cându foia messi-cana punea sub presa adunarea dis-cutá asupra art. 19 alu legei, care este in cuprinderea urmatória:

Statulu nu recunoscce nici o tagma calugarescă si nu pote permite stabilierea loru, sub ori-ce numire seu sub ori-ce obiectu aru pretinde a se erige. Ordinele (tagmele) clandestine cari se voru stabilii, voru fi considerate că in-truniri ilicite pre cari autoritatea le pote disolvá, in totu casulu capii su-periori si directorii se voru judecă că culpabili de violarea garantielor individuali cuprinse in articululu 973 alu codicelui penale.

Se crede ca si acestu articulu o sa fia adoptat pentru ca irritatiunea in contr'a calugarilor, cari s'a pur-tat reu mai cu séma in ultimele evenimente, este forte mare.

Minunati ómeni Mexicanii!

* * * Anghin'a differitica. In comun'a Ibanesci in anulu tr. 1874 au cadiutu prada mortie 98 de fintie omenesci gr. or.; dintre cari 83 de anghin'a differitica, totu prunci dela etatea cea mai frageda, pâna la 15 ani, si numai 15 de alte morburi. Acesta anghina differitica care grăséza acum aproape doi ani, pare a fi slabitu incătu-va, căci victimele suntu mai rari.

* * * Teatru romanu. Marti sér'a ni s'a infatisiatu pre scandurile cari insemnăza, dupa cum dicu nemtii, lumea, dram'a comedie „Mórtea lui lotru Tunsulu“, capitanu de haiduci in România. Pies'a are de subjectu fundamentalu un'a din acele multe intem-plări din România de sub fanarioti, cându lotrii seu haiducii din codri erau mai nobili la sufletu si mai mari facatori de bine cu seracii decătu cei din palaturi si cei cari administräu legea, scutulu a tótă suflarea omenescă. Tabloulu piesei intregu pôrta comturi marcate, dara totu-odata si originali, destinate pentru de a fi cuprinse la momentu si de acea parte a publicului, carea n'are exercitiu in apretiari dramatice. De aci impresiunea cea buna si efectulu celu intempinatu de aplaudâri a fia-cârei scene, a fia-cârui actu executat de societatea dramatica. Partea leului la tótă intemplarea se cuvine in prim'a linia lui G. Popescu, că capitanu Tunsu, carele e maiestrul perfectu alu rolei si in propunere si in miscări. Dupa densulu numai decătu si mai asemenea trebuie sa amintim de ni se pare, dlu Constantinescu, că aga. Roulurile secundare suntu totu-déun'a mai rutienu multiamitórie, dara, dupa cum amu ob-servat mai susu de intregu, asiá si despre aceste amintim cu satisfac-tiune. Publiculu, cam raru, a parasitul Taliie multiamitit.

Amu dorí că la representatiunea de Vineri: „Adamu si Ev'a si potopulu lui Noe“ sa fia publiculu cu multu mai numerosu.

Burs'a de Vien'a.

Din 15/27 Ianuarie 1875.

Metalicele 5%	70 10
Imprumutul national 5% (argintu)	75 60
Imprumutul de statu din 1860 ...	111 40
Actiuni de banca	960 —
Actiuni de creditu	221 75
London	111 —
Obligationi de desdaunare Unguresci	78 40
" " Temisiorene	77 —
" " Ardeleanesci	75 70
" " Croato-slavone	80 —
Argintu	105 85
Galbinu	5 25 1/2
Napoleonu d'auru (poli)	8 91

Nr. 1935/1874.

Publicare de licitatii.

Din partea judecatoriei reg. din Sasu-Sebesiu că dregatoria pentru că-

tile funduari se aduce la cunoscinta publica, ca in caus'a actorei Maria Mihaila contra Simionu Capete et con-sortes pcto 404 fl. 88 xr. c. s. c. s'a dispusu licitarea judecatorésca a ur-matelor bunuri nemiscatórie secue-strate si estimate :

I. A remasitiei lui Simionu Capete: Cas'a Nr. 550
Unu agru (pamentu aratoriu Nr. top. 615 ;

Unu agra Nru top. 927 si 928 ; O Via " 2339
Unu fenatiu " 2637, 2638 si 2639 :

Unu fenatiu " 2904
Unu fenatiu " 2967
Unu agru " 3114/
Unu agru " 3171
Unu agru " 3218, 3219,
3221 si 3222 ;

O via " 3477
Unu fenatiu " 3489,

II. A remasitiei lui Danilu Raic'a : Cas'a sub Nr. top. 194 si 195
O via " 1322
Unu fenatiu " 1474
O via " 1487
Unu fenatiu " 1492
Unu fenatiu " 1714
Unu agru " 1723
Unu fenatiu " 1925
Unu agru " 1957/

O via " 2542 si 2543
III. A lui Mitti Orasianu Cas'a sub Nr. top. 2512/9
Unu fenatiu " 1125
Unu agru " 1126
Unu fenatiu " 1167
Unu agru " 1168

IV. A lui Costantinu Lomanariu O casa sub Nr. top. 572, 573 si 574.

Unu fenatiu " 536
Unu fenatiu " 2361
Unu fenatiu " 2406
Unu fenatiu si o casa sub Nr. top. 2408 si 2409
Unu fenatiu " 2417

si pentru punerea in lucrare a acestei licitatii se pune intâiulu terminu pre diu'a de 31 Martiu 1875 in Sasciori si pre 2 Aprilie 1875 in Siugagu ; la casu cându nu va succede se pune alu doilea terminu pre diu'a de 30 Aprili 1875 in Sasciori si pre 3 Maiu 1875 in Siugagu, in ambele casuri la 9 ore inainte de amédi in cancelari'a comunale cu urmatórie conditiuni :

1) Doritorii de a licita suntu in-datorati a depune la mân'a judecato-riul licitatoriu vadiulu de 10% din pretiulu de estimare

2) Pretiulu strigărei e pretiulu de estimare

3) Diumetatea dintâi din pretiulu de strigare trebuie sa se sol-vésca in terminu de un'a luna, ceea-la-lalta diumatate in terminu de doué luni computandu dela diu'a licitatiu-ne — la acést'a judecatoria cercuiale.

Totu odata se provoca toti acei creditori hipotecari, cari nu locuesc in locu, că sa oranduésca unu pleni-potentiatu pentru a fi representati la impartirea pretiului de cumpărare, sa arete inainte de licitare numele si locuintia acelui'a, căci la din contra voru fi representati prin unu curatoru ce se va denumi din oficiu.

In fine toti acei'a, cari credu ca potu sa aduca la valore drepturile loru de proprietate seu alta preten-siune si drepturile loru de prioritate, au sa insinuez rogarile cu preten-siunile loru in terminu de 15 dile in-cependum dela ultim'a di a publicare-acestui edictu de licitatii, altmin-trenea aceleia nu voru impedecá de-cursulu esecutiunei si respectivii voru fi avisati la sum'a ce va prisosi preste pretiulu de cumpărare.

Din siedintia judecatoriei cercuiale a Sasu-Sebesiului că dregatoria pentru carteau funduaria tienuta la 26 Decem-bre 1874.

(L. S.)

Leonhardt
judecatoriu c.

Redactoru respundietorul : Nicolau Cristea.